

5.1.4 - ETİK DEĞERLER

A. ETİK VE İNTERNET ETİĞİ

Etik: Etik; doğru ile yanlış, haklı ile haksız, iyi ile kötüyü, adil ile adil olmayı ayırt etmek, bunun sonucunda da doğru, haklı, iyi ve adil olduğuna inandığımız şeyleri yapmaktır.

İnternet Etiği: İnternet üzerinde iletişimde bulunurken doğru ve ahlaki olan davranışlarla, yanlış ve ahlaki olmayan davranışları belirleyen kurallar bütünüdür. İnternet etiği, gerçek hayatta insanlara gösterdiğiniz saygı ve nezaketin internet ortamında da gösterilmesidir.

İnternet Etiği ile ilgili örnek davranışlar;

1. İnterneti, insanlara zarar vermek için kullanmamalıyız.
2. Başkalarının internette yaptığı çalışmalara engel olmamalıyız.
3. Başkalarının gizli ve kişisel dosyalarını internet yoluyla çalmamalıyız.
4. Parasını ödemediğimiz yazılımları kopyalayıp kendi malımız gibi kullanmamalıyız.
5. Başkalarının elektronik iletişim kaynaklarını izinsiz kullanmamalıyız.
6. Tasarladığımız programların doğuracağı sonuçları önceden düşünmeliyiz.
7. Elektronik iletişim ortamını başkalarının haklarına saygı göstererek kullanmalıyız.

5.1.5 - DİJİTAL YURTTAŞLIK

A. DİJİTAL YURTTAŞLIK (VATANDAŞLIK)

İnternet aracılığı ile dünyanın dört bir yanından birbirine bağlanan insanlar aynı çevrim içi ortamı paylaşırlar. Tıpkı, bizim aynı ülkeyi, aynı şehri paylaştığımız gibi. Buna dijital ya da siber dünya da diyebiliriz... Ve çevrim içi ortamda da, gerçek hayatta olduğu gibi bazı kurallar vardır. Dijital ortamı paylaşan herkesin bu kurallara uyması beklenir. İşte buna da **dijital yurttaşlık** diyoruz. Yani, gerçek hayatta uymamız gereken tüm kurallara internette gezinirken de uymamız gerekir.

Dijital Yurttaşlığın 9 boyutu vardır.

1-) Dijital Erişim (Herkes İçin İnternet)

Üretken vatandaşlar olmak için, eşit olarak teknolojik imkanlara dijital erişim sağlanması anlamına gelir. Örneğin, cinsiyet, ırk, yaş, etnik kimlik, fiziksel ve zihinsel farklılıklara aldırış etmeden elektronik topluma tam katılımın sağlanmasıdır.

2-) Dijital Ticaret

İnternette alışveriş ile riskleri bilmeli, güvenli alışveriş yapabilmeli, yanıltıcı içeriklere kanmamalıdır.

3-) Dijital İletişim

İnternette konuştuğu, paylaşımda bulunduğu diğer kişilerle saygılı bir iletişim kurabilmeli, internet ortamında kişisel bilgilerinin gizliliğini kötü niyetli insanlardan koruyabilmelidir.

4-) Dijital Okur-Yazarlık

Öğrenme ve öğretme sürecinin, artık teknoloji kullanılarak da gerçekleştirildiğinin farkında olunmalıdır.

5-) Dijital Etik

Gerçek yaşamda olduğu gibi İnternette de etik değerlere saygılı olmalı, ahlak çerçevesinde yapması gereken davranışlar sergilemelidir.

6-) Dijital Kanun

Gerçek hayatta suç olan tüm davranışların İnternette de yapılmasının suç olduğunu bilir, buna uymayanları ilgili birimlere bildirir.

7-) Dijital Hak ve Sorumluluklar

İnternette kendisine yapılmasını istemediği davranışları başkalarına da yapmamalıdır. Başkalarının içeriklerini izinsiz kullanmamalıdır.

8-) Dijital Sağlık

Bilişim teknolojilerini ve İnterneti kullanırken fiziksel ve zihinsel sağlığını korumalı, bağımlılık derecesinde kullanımdan kaçınmalıdır.

9-) Dijital Güvenlik

Kişisel bilgi güvenliğine internet üstünde oldukça dikkat etmeli ve internet ortamında gezindiği sayfaların güvenilirliğine dikkat etmelidir.

İnternet ortamındayken, dijital yurttaşlık kurallarına uymamız hem kendimiz hem de o ortamı paylaşan herkes için çok önemlidir. Bunun için, gerçek hayatta yapmayacağımız hiçbir şeyi, internet ortamında da yapmamalıyız. Eğer, dijital yurttaşlık kurallarına uymaz isek, zorbalık yapmış oluruz. Dijital zorba olmamak için, uzak durmamız gereken davranışları hiç unutmayalım:

- Başkalarına hoşlarına gitmeyecek sözler söylemek,
- Başkalarının kişisel bilgilerini yayınlamakla tehdit etmek,
- Onur kırıcı sözler söylemek,
- İzinsiz bir şekilde, başkasına ait bir içeriği ve fotoğrafı kullanmak/yayınlamak,
- Kaba sözler içeren mesajlar göndermek, yorumlar yapmak,
- İnsanlara hoşlanmadıkları isim ve sıfatlarla hitap etmek,
- Doğru olmayan bilgiler ile profiller oluşturmak ve bu profiller üzerinden paylaşımlar yapmak,
- Gerçek dışı bilgiler yaymak,
- Başkaları hakkında asılsız haberler yaymak ya da bu konuda yorum yapmak,
- Başkalarının şifre ve kişisel bilgilerinin gizliliğine saygı duymamak ve bu tür bilgileri ele geçirmeye çalışmak.

B. E-DEVLET

Ülkemizde yeni bir kavram olan e-devlet, verimliliği artırmak amacıyla ve çağdaş toplum olmanın bir gereği olarak ortaya çıkmıştır. Bu anlamda yönetenlerle yönetilenler arasındaki her türlü ödev ve yükümlülüklerin karşılıklı olarak “dijital ortamda” sürekli ve güvenli bir biçimde gerçekleştirilmesi anlamına gelmektedir.

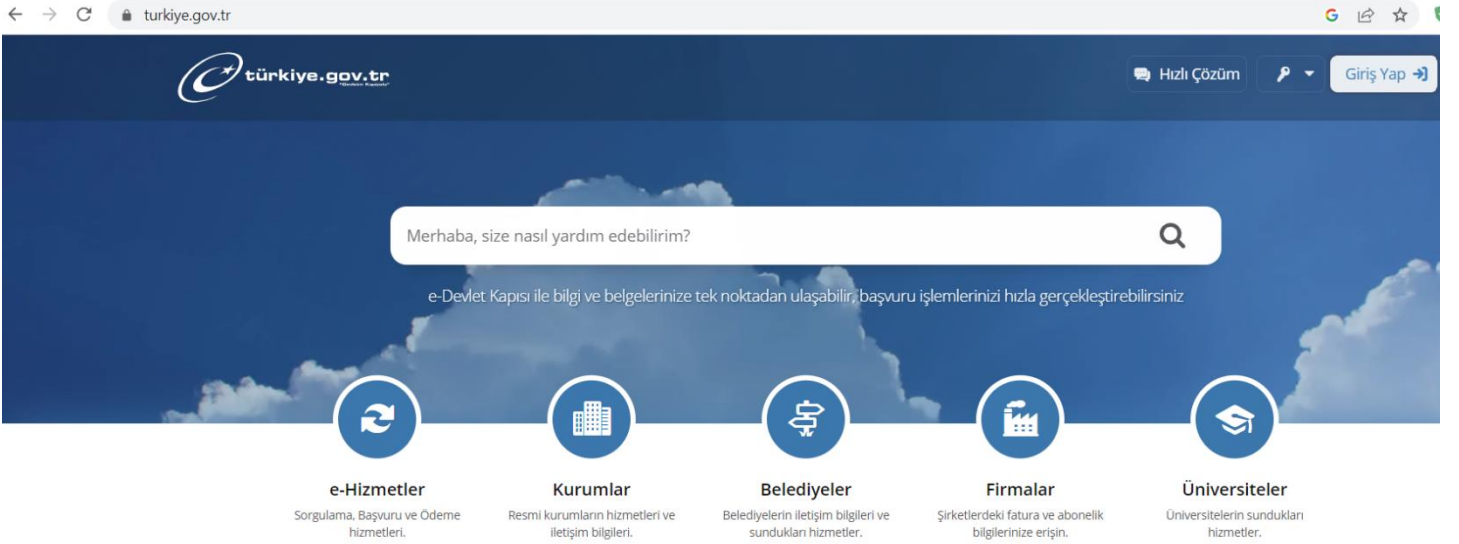
E-Devlet’in yararları

- Zamandan kazanç sağlanır,
- Maliyetler düşer, verimlilik, hayat kalitesi ve memnuniyet artar,
- Kağıt bağımlılığı ve kullanımı azalır,
- Var olan bilgilere istediğiniz yer ve ortamda ulaşmayı sağlar.
- Hem devlet hem de vatandaş için karar almada kolaylık ve hız sağlar.

E-Devlet şifresi nasıl alınır?

PTT müdürlüklerinden veya PTT Şubelerinden e-devlet şifresi alınmalıdır. Şifre almak için kendimiz başvuru yapmalıyız. Başvuru esnasında üzerinde TC Kimlik No yazılı olan nüfus cüzdanımız yanımızda olmalıdır.

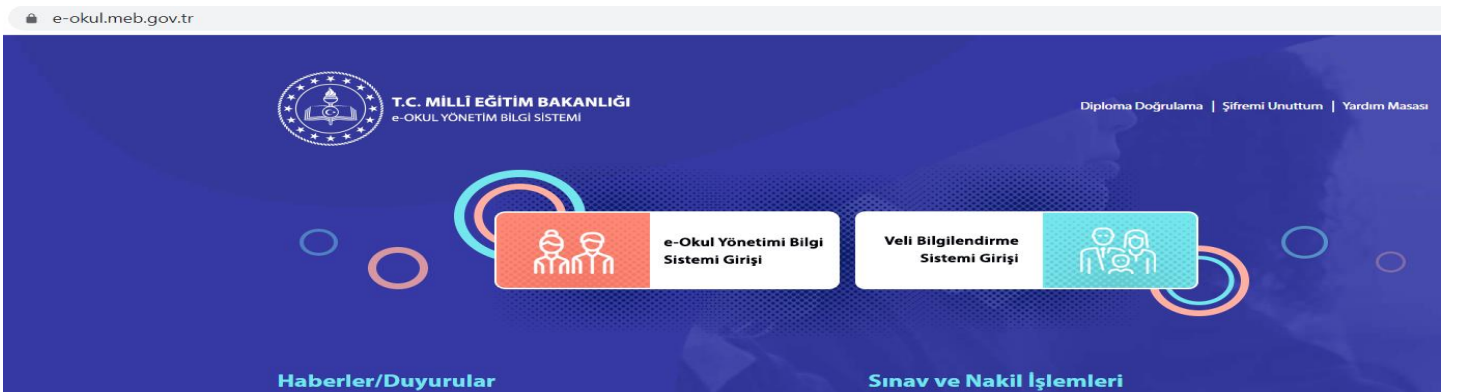
E-Devlet’e nasıl girilir?

E-Okul

E-Okul ekranında öğrenciler;

- Güncel Duyuruları takip edebilirler.
- Devamsızlık, Not, Haftalık Ders Programı, Sınav Tarihleri, Aldığı Belgeler, Okuduğu Kitaplar, Davranış Notu, Yıl Sonu Notları ve Sağlıkla İlgili Fiziksel Uygunluk Karnesi gibi kişisel bilgilerine anlık olarak ulaşabilirler.
- 8383 MEB Mobil Bilgi Servisine kayıt olarak devamsızlık, sınav tarihleri, sınav notları gibi bilgilerin kayıtlı cep telefonuna gelmesini sağlayabilirler.

5.1.6 - DİJİTAL ZORBA KARŞIMDA DURMA!

Siber zorbalık, **dijital teknolojiler kullanılarak gerçekleştirilen zorbalıktır**. Bu tür zorbalıklar sosyal medyada, mesajlaşma platformlarında, oyun platformlarında ve cep telefonlarında görülebilir. Hedef seçilen kişileri korkutmaya, kızdırmaya ya da utandırmaya yönelik olarak tekrarlanan bir davranıştır.

ZORBA OLMA!

ZORBADAN KORKMA!

Sakin ol.

Zorbaya cevap verme, onu engelle.

Sana zorbalık yaptığı belgelerin ekran görüntüsü al.

Sana gönderdiği mesajı ya da elektronik postayı sakla.

Hemen güvendiğin bir yetişkinle paylaş.

Yetişkinlerin rehberliğinde, sana zorbalık yapan kişiden şikayetçi ol.

Kişisel görüşmeleri kaydetme ve paylaşma!

Kişinin sanal ağıdaki duvarında rahatsız edici paylaşımlarda bulunma!

Rahatsız edici ve çok fazla sayıda mesaj gönderme!

Kişilerle ilgili doğru olmayan veya onları rahatsız edebilecek bilgileri paylaşma!

5.1.7 - GİZLİ ve GÜVENLİ Mİ?

En az **8**
karakter
kullanın.

*****

Basit bir kelimenin içerisindeki
harf ve rakamları değiştirebilirsiniz.

Örneğin:

B yerine **8**,
i,I,l yerine **1**,
S yerine **5**,
O yerine **0**,
g yerine **9**

Şifrenize mutlaka
sayı, BÜYÜK-küçük harf
ve bir sembol ekleyin.

Örneğin,
Bilgisayar
yerine
81LG1S@y@r

Şifre belirlerken önce,
unutmayacağınız
bir cümle oluşturun.

Örneğin, sevdiğiniz bir şarkıda geçen
ya da bulduğunuz yeni bir cümleyi
şu şekilde kullanabilirsiniz.
'Bugün bayram, erken kalkın çocuklar'
8uGün.8@yr@m!

Belirli bir güvenli parola bulun.
Farklı siteler ya da e-posta
adresleriniz için, kullandığınız
siteye özel olarak ek sembol,
harf ya da sayı ekleyin.

Örneğin, şifreniz:
parola1
e-posta şifreniz:
parola1mail@
sosyal medyada kullanacağınız şifreniz:
parola1twtr olabilir.

Sözlükten alınan
bir sözcük
kullanmayın!

Hiçbir
özel kimlik bilgisi
kullanmayın!

(Ad-soyad, e-posta, telefon,
kimlik numarası, doğum tarihi,
okul numarası vb.)

Kolayca tahmin
edilebilecek bir
parola kullanmayın!

(Örneğin, okulun adı, tuttuğun
takımın adı, evcil hayvanın
adı vb.)

GÜVENLİKLE İLGİLİ
ÖNEMLİ KURALLAR

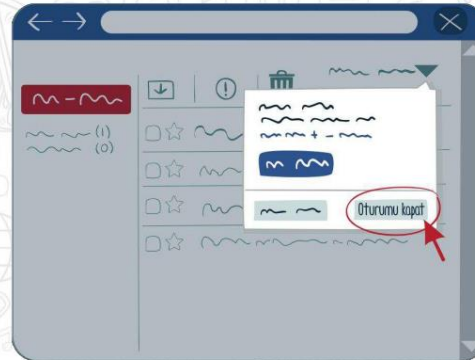
Parolanızı
düzenli olarak,
en az 6 ayda bir
değiştirin. Oturumunuzu
kapatmayı unutmayın.

Arkadaş listenizi
ve
bilgisayarınızı
koruyun.

Başkasının bilgisayarında, okulda veya internet kafede
kullandığınız bilgisayarlarda "Beni hatırla" seçeneğini
kullanmayın.

Şifrenizin başkası tarafından
kullanıldığını düşünüyorsanız,
güvenli doğrulama yolları
ile şifrenizi sıfırlayın.

ÖRNEK PROFİL : Neslihan Bilgili

Ailesi (babası Ahmet, annesi Zeynep, erkek kardeşi Hakan, kız kardeşi Sinem) ile birlikte İstanbul'da oturuyor. Doğum günü 4 Mart 2003. Yürüyüş yapmayı, kitap okumayı, film izlemeyi ve internette zaman geçirmeyi çok seviyor. Kısa bir süre önce Harry Potter ve Sırlar Odası kitabını bitirdi ve bu kitabı çok beğendi! Kısa bir süre önce yeni bir mail hesabı açtı ve hangi parolayı kullanacağını düşünüyor.

Lütfen aşağıdaki parolalar arasında seçim yapmasında ona yardım edin!

PAROLA	DERECESİ	NEDEN
Bilgili	Zayıf	Soyadını kullanır.
AhZe0304	Orta Derece	Babanın ve annenin isimlerinin ilk harfi, ay ve gün olarak doğum tarihi
İstanbul	Zayıf	Ev adresi
Harry0304	Orta Derece	En sevdiği kitabın adının bir bölümü, ay ve gün olarak doğum tarihini kullanır
NeSINEM2	Orta Derece	Adının ilk iki harfi, kardeşinin adı ve kardeş sayısı
03041990	Zayıf	Doğum tarihi
ki@sh90	Güçlü	Şunun kısaltması : "Sahilde kitap okumak" ve doğum yılı
N1hknLOVE!	Güçlü	Şunun kısaltması : "Neslihan, kardeşi Hakan'ı çok seviyor."

B. SİBER TUZAKLAR

SİBER TUZAKLARI NASIL ANLARIM?

1. İnternette kimlik bilgilerini isteyen web sitelerine karşı **dikkatli ol.**
2. **Bedava** hediyelerden, programlardan ve **kazanacağını söyleyen yarışmalardan uzak dur.**
3. Eğlenceli gibi görünen testler, **senin hakkında bilgi toplamak için** hazırlanmış olabilir. **Bir kez daha düşün.**
4. Unutma! Bilinen markalar veya kurumlar e-posta yoluyla senden **parola, kimlik bilgileri gibi kişisel bilgiler istemez.**
5. Açılır pencerelerle (**pop-up**) gelen yarışma ve anketlere **kahılma.**
6. Şüpheli bulduğun **e-postaların** içindeki bağlantıya (linke) tıklama ve gönderilen dosyayı **açma.**
7. Tanımadığın kişilerden gelen e-postaları açmadan önce, **tekrar düşün.**
8. İçeriği arkadaşlarına da göndermeni isteyen **e-postalar**, seni ve arkadaşlarını riske atabilir. E-postayı sil ve arkadaşlarını **uyar.**
9. **İsteğin dışında** bilgisayar kameranın açılmaması için, kamerayı **kontrol et.**
10. Oyun oynamak için, **üye olmanı isteyen** siteleri önce **dikkatlice incele.**

POP-UP

KATIL! BEDAVA HEDİYELER KAZAN!

KİMLİK BİLGİLERİ

SİTELER

5.1.8 - BİLGİ BAĞLARI

A. BİLGİSAYAR AĞI NEDİR?

BİLGİSAYAR AĞI

Bilgisayar Ağı: İki ya da daha fazla bilgisayarın bilgi paylaşımı veya iletişimi için bağlanmasıyla oluşan yapıya “Bilgisayar Ağı” denir.

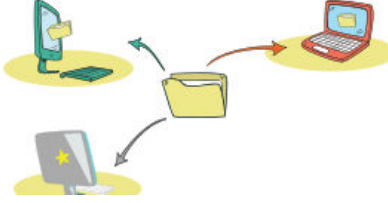
NERELERDE KULLANILIR?

Bilgisayar ağları okul, hastane, banka, kütüphane gibi yerlerde kullanılır.

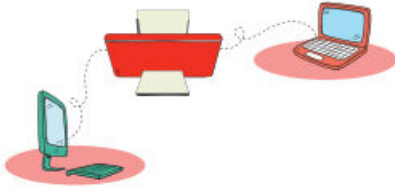
Bilgisayar ağlarının kullanım amaçları nelerdir?

DOSYA PAYLAŞIMI

Bu dosyalar müzik, resim, video gibi dosyalar olabilir.

ÇEVRE BİRİMLERİNİN PAYLAŞIMI

Her bilgisayara ayrı ayrı yazıcının bulundurulması genel maliyeti artırır. Bu nedenle, ağda paylaşılan bir yazıcıyı diğer bilgisayarlarda kullanabilir.

UYGULAMA YAZILIMI PAYLAŞIMI

Birbirleriyle iletişim kuran yazılım, oyun vs. uygulama yazılımları vardır.

Birbirinden uzak şehirlerde bulunan insanlar bilgisayar ağlarını kullanarak yazılı veya görüntülü konuşma şeklinde iletişime geçebilirler.

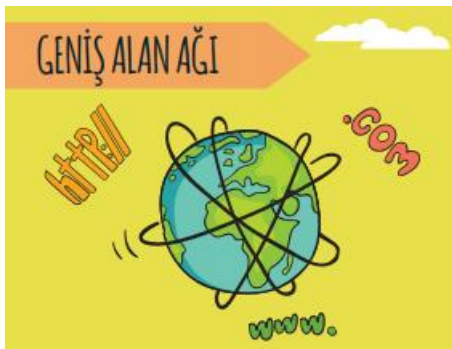
B. AĞ TÜRLERİ NELERDİR?

1-) Yerel Alan Ağı: Birbirine yakın mesafedeki; aynı binada veya aynı oda içerisinde bulunan bilgisayarların bağlanmasıyla oluşturulan ağlardır.

2-) Metropol Alan Ağı: Bir şehir ya da geniş bir mekanda bulunan Yerel Alan Ağlarının birbirine bağlanmasıyla oluşan ağ türüdür.

3-) Geniş Alan Ağı: Birbirine çok uzak mesafedeki bilgisayar veya ağların bağlanmasıyla oluşan ağ türüdür.

A. İNTERNET TERİM KARTLARI

İnternet: Dünyadaki tüm bilgisayarları birbirine bağlayan, elektronik bir iletişim ağıdır.

www: (World Wide Web: Dünya çapında ağ) Dünyadaki bilgisayarların birbirleri ile iletişim kurabildikleri büyük bir ağıdır. Böylece, internette bulunan yazı, grafik, ses, görüntü ve resim gibi tüm içerikler, diğer bilgisayarlara iletilebilir. Tüm web sitelerinin adresleri, 'www.' ile başlar. Bu ağa kısaca 'web' de deriz.

E-Posta: İnternet üzerinden gönderilen elektronik mektup, e-mail.

URL: (Uniform Resource Location: Düzgün Kaynak Bulucu) Web sitelerinin, internetteki yerini belirleyen bağlantı adreslerine verilen isimdir. Her web sayfası, kullanıcılarının ulaşması için bir bağlantı adresine yani bir URL'ye sahiptir.

.meb.k12.tr: Eğitim kurumlarından, ilkokul, ortaokul ve liselerin kullandıkları alan uzantısıdır.

.gov: Devlet kurumlarının web adreslerinde kullandıkları alan uzantısıdır. Örnek: www.meb.gov.tr.

.edu: Üniversitelerin, web adreslerinde kullandıkları alan uzantısıdır. Örnek: www.anadolu.edu.tr

.info: Bilgi içerikli sitelerin web adreslerinde kullandıkları alan uzantısıdır.

.org: Kar amacı olmayan vakıf veya dernek gibi kuruluşların web adreslerinde kullandıkları alan uzantısıdır.

Örnek: www.kizilay.org.tr

.com: Özel Şirketlerin web adreslerinde kullandıkları alan uzantısıdır.

.net: İnternet hizmeti sağlayan firmaların web adreslerinde kullandıkları alan uzantısıdır.

Pop-up: İnternette gezinirken aniden açılan küçük pencere uygulamalarıdır. İstersek, bilgisayarımızda pop-up uygulamalarını engelleyebiliriz.

http: (Hyper Text Transfer Protocol: Yüksek metin yollama sözleşmesi) İnternet sitelerinin açılmasını sağlayan komutlar http ile iletir. İnternet adreslerinin önüne "http://" yazılarak, web sitesinin açılması sağlanır.

Hosting: Web site içeriklerinin, internette görünebilmesi için sürekli internet bağlantısına sahip yerlerde tutulması gerekir. Böylece, her zaman web sitelerine ulaşabiliriz. İşte bu sisteme hosting denir.

Siber: İnternet ile ilgili olan durumlar için kullanılır. Örneğin, siber dünya, siber zorbalık, siber tuzaklar vb.

Kablosuz Ağ: İnternete bir kablo ihtiyacı olmadan, radyo frekansı kullanarak bağlanmamızı sağlayan ağ sistemidir.

.tr: İnternette Türkiye'ye ait olan ülke kodudur.

.ch: İnternette İsviçre'ye ait olan ülke kodudur.

Spam: İnternette, isteğimiz dışında aldığımız, kimin gönderdiği belli olmayan e-postalardır. Çoğunlukla spam maillerin (iletilerin) amacı, reklam yapmak ya da bilgisayara virüs bulaştırmaktır.

Arama Motoru: İnternette arama yaptığımız web siteleridir. Yazdığımız sözcüklerin geçtiği tüm web sitelerini listeler ve bilgiye hızlı ulaşmamızı sağlar. Örneğin, www.google.com.tr

Modem: Bilgisayarın, internete bağlanmasını sağlayan cihaz.

Çevrim İçi / Online: İnternette bir sitenin aktif olarak çalışması ya da kişilerin internette ulaşılabilir olması durumudur. Eğer arkadaşımız, çevrim içi yani online görünüyorsa; arkadaşımızın internete bağlı olduğunu anlarız.

Çevrim Dışı / Offline: İnternette bir sitenin çalışmaması ya da kişilerin internette aktif olmaması durumudur. Eğer arkadaşımız, çevrim dışı yani offline görünüyorsa; arkadaşımızın o an internete bağlı olmadığını anlarız.

Profil: E-posta ya da sosyal medya sitelerinde oluşturduğumuz ve kendimiz ile ilgili bilgilerin olduğu kişisel sayfalardır. Örneğin profil sayfamıza, adımızı-soyadımızı yazabilir ve profil fotoğrafımızı koyabiliriz. Belirlediğimiz profil sayfası ile internete giren diğer insanlar bizi tanır.

Virüs: Bir bilgisayardan diğerine yayılan ve bilgisayarı olumsuz etkileyen yazılım programlarıdır.

@: E-posta adresimizi yazarken, ismimizden sonra kullandığımız işarettir. Örnek:

neslihanbilgili@gmail.com

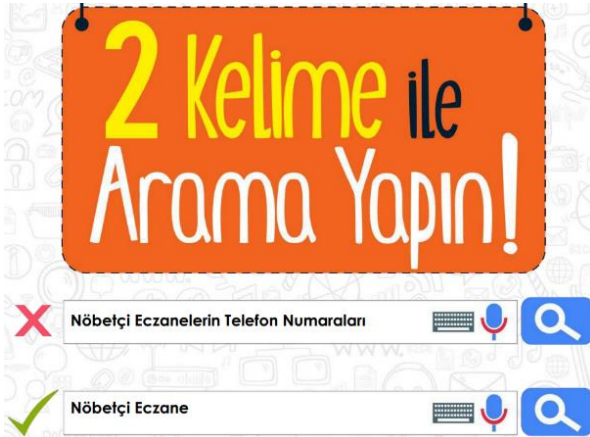
B. İNTERNETTE ARAMAYI ÖĞRENİYORUM

İnternette arama yaparken, istediğiniz dosya türü ile de arama yapabilirsiniz. Bunun için, 3 harfli dosya kısaltmasını aradığınız kelime ile birlikte (PDF, PPT veya XLS) yazarak arama yapabilirsiniz.

Arama yaparken, unutmayın: Ne kadar azsa o kadar iyidir! Basit, iki kelimeli arama terimleri genellikle en geniş kapsamlı sonuçları getirir. Kısa arama terimleriyle arama yapmaya başlayın.

Arama yaparken, web dostu kelimeler seçin. Bu ne demek? Arama motorları, girdiğiniz kelimeleri webteki sayfalarla eşleştirerek çalışırlar. Bu nedenle, sayfalarda sık görünen kelimeleri kullanmak en iyi sonuçları sağlayacaktır. Slayttaki örneğe ek olarak: Örneğin, başım ağrıyor yerine, baş ağrısı ifadesini kullanın, çünkü tıbbi bir web sitesinde kullanılabilecek terim budur. Aradığınız şey ne olursa olsun parolamız şudur: Basit olsun.

Arama yaparken kısaltmalar kullanmayın ve kelimeyi tam olarak yazın.

Arama yaparken, yazım hataları arama motorları tarafından düzeltilir. Bu yüzden, kelimeyi kısaltma kullanmadan tam olarak yazın. Bir kelimeyi yanlış dahi yazsanız, arama motorlarının yazım denetleyicisi o kelimeyi otomatik olarak en sık kullanılan yazıma dönüştürür.

Aradığınız kelimeler bir kalıp (sözcük grubu, cümle, söz) ise, slaytta gördüğünüz gibi tırnak işareti içinde yazarak arayabilirsiniz. Böylece, tırnak içerisine yazdığınız kelimeler aynı şekilde ile aranır ve arama sonuçlarında aradığınız sözcük kalıplarını görebilirsiniz.

Arama motorunda sadece kelimeleri yazarak arama yapmayız. Görsel (resim, fotoğraf) da arayabiliriz. Bunun için önce, arama motoru sayfasında 'Görsel Arama' özelliğini seçmemiz gerekir. Daha sonra masaüstünde ya da bilgisayarımızda kayıtlı herhangi bir görseli, slaytta gördüğünüz gibi sürükleyerek arama bölümüne bırakırız. Benzer görsellerin, arama sonuçlarında çıktığını göreceksiniz.

Arama motorunda ayrıca sesli arama da yapabiliriz. Daha önce deneyen var mı? Sesli arama yapmak için, arama motoru sayfasında, slaytta gördüğünüz gibi mikrofon şeklindeki küçük butona basmanız gerekir. Daha sonra, aradığınız kısa kelimeleri yüksek sesle ve anlaşılır bir şekilde söylemeniz yeterli olacaktır. Bilgisayarınızın mikrofonun çalışıp çalışmadığını kontrol etmeyi unutmayın.

İNTERNET

İNTERNETTE DAHA HIZLI
ARAMA YAPABİLİRSİN.
İŞTE SANA KÜÇÜK İP UÇLARI:

Birkaç kelime ile arama yap.

Basit anahtar kelimeler kullan.

Kelimelerin arasına **'+' işareti** koy.

Kısaltma kullanma. (Örn. : İst. yerine İstanbul)

Kelimeleri **'tekil'** olarak yaz.
(Örn. : Kitaplar yerine kitap)

Kalıp halinde bir şey arıyorsan, **tırnak işareti** ("...") içine al.

İNTERNETTE ÜLKELERİN
KULLANDIĞI ALAN
KODLARI:

.au AVUSTRALYA

.be BELÇİKA

.br BREZİLYA

.ca KANADA

.ch İSVİÇRE

.cn ÇİN

.fr FRANSA

.in HİNDİSTAN

.jp JAPONYA

.mx MEKSİKA

.nz YENİ ZELANDA

.uk BİRLEŞİK KRALLIK

.tr TÜRKİYE

HANGİ ALAN UZANTILARINI
KİMLER KULLANIR?

.com: Özel şirketler

.net: İnternet hizmeti sağlayan firmalar

.org: Kâr amacı olmayan vakıf veya
dernek gibi kuruluşlar

.gov: Devlet kurumları

.edu: Üniversiteler

.info: Bilgi içerikli siteler

.meb.k12.tr: İlkokul, ortaokul ve liseler

A. BULDUĞUMUZ KAYNAKLARI KARŞILAŞTIRALIM

BİR WEB SİTESİNDEKİ İÇERİKLERİN GÜVENLİ OLUP OLMADIĞINI ANLAMAK ÇOK KOLAY!

GÜVENLİK KONTROL TESTİ

EVET HAYIR

Sitenin adresindeki alan uzantısı ile içeriği uyumlu mu? (Alan Uzantısı: '.org', '.edu', '.info', vb...)	☒	☐
Yazılarda dilbilgisi, yazım ve cümle yapıları doğru biçimde kullanılıyor mu?	☒	☐
İçeriği kimin yazdığı açık mı?	☒	☐
İçeriğin ne zaman oluşturulduğunu gösteren bir tarih var mı?	☒	☐
Eğer varsa, fotoğraflar gerçek mi?	☒	☐
Sitedeki bütün bağlantılar çalışıyor mu?	☒	☐
Ulaşabileceğin bir iletişim bilgisi var mı? (İletişim bölümlerini kontrol edin.)	☒	☐
Web sitesi bildiğin bir şirkete, kuruluşa veya kişiye mi ait? (Değilse "Hakkımızda" bölümüne göz atın.)	☒	☐
Web sitesi kişisel bilgilerini istiyor mu?	☐	☒
Sitede bedava hediyeler, ücretsiz indirebileceğin dosyalar ya da kazanacağını söyleyen yarışmalar var mı? (Varsa, yarışma kurallarını dikkatlice oku ve yarışmanın gerçek olup olmadığından emin ol.)	☐	☒

HER ZAMAN BİR DEDEKTİF GİBİ DAVRAN VE ŞÜPHECİ OL.
Bulduğun bilgiyi kullanmadan önce 3 farklı siteden doğrulamayı unutma.

B. EĞİTİM BİLİŞİM AĞI (EBA)

EBA: Eğitim Bilişim Ağı, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından oluşturulan eğitim platformudur.

TRT EBA TV Yayın Akışı

Nasıl?

TRT eba İLKOKUL TRT eba ORTAOKUL TRT eba LİSE Erişilebilir İçerikler

7 Mart Salı 2023 8 Mart Çarşamba 2023 9 Mart Perşembe 2023

Sınıfınıza ait içerikler için tıklayın.

Okul Öncesi 1. Sınıf 2. Sınıf 3. Sınıf 4. Sınıf

Özel Eğitim TBA

08.00	OKUL ÖNCESİ - Etkinlik Kuşağı	Sanat (Sanat, Oyun, Matematik ve Fen Etkinlikleri)	EBA İzle	TRT İzle *
09.00	TÜRKÇE-1	Çocuk Dünyası (Kurbağa ile Kaydırak-2)	EBA İzle	TRT İzle *
09.30	MATEMATİK-1	Doğal Sayılarla Toplama İşlemi (Çözelim Öğrenelim-1)	EBA İzle	TRT İzle *
10.00	TÜRKÇE-2	Metin Türleri	EBA İzle	TRT İzle *
10.30	MATEMATİK-2	Doğal Sayılarla Çarpma İşlemi (Çarpma İşlemi-2)	EBA İzle	TRT İzle *
11.30	TÜRKÇE-3	İletişim (Bin Bir Aynalı Konak Masalı)	EBA İzle	TRT İzle *

Eğitim Bilişim Ağı

Türkiye'nin dijital eğitim platformu EBA içeriğiyle uzaktan eğitim sürecinde...

EBA'ya Devam Et

ÖĞRENCİ

ÖĞRETMEN

VELİ

MESLEKİ GELİŞİM

AKADEMİK DESTEK

EBA'dan Canlı Sınıf

EBA'da Neler Yapabilirim?

- Araştırma
- Ders kitaplarına internet ortamında erişmek
- Ulusal ve yerel dergileri okumak
- Güncel ve eğitici kitapları okumak
- Ulusal yarışmalara katılmak
- Ders tekrarları ve konu çalışması
- Deneme, alıştırma test soruları çözmek
- Ödev yapmak için,
- Destekleme ve yetiştirme kurs başvuruları
- Eğitici oyunlar oynamak

EBA Ders: Öğrencilerin okulda gördüklerin derslerin tekrarını yapabilecekleri, gerek konu anlatımları gerekse konu tarama, deneme gibi testlerin bulunduğu öğrenciye ya da öğretmene özel olan bölümdür. Bu bölüm istenirse öğretmenler tarafından öğrencilerin ödevlendirilmesi ve ödev takibi için kullanılabilir. Öğrenciler okula gelemedikleri zaman kaçırdıkları ders olduğunda ya da sınavlar öncesinde konu tekrarına gerek duyduklarında EBA Ders içinden konular bölümünü kullanabilirler.

Öğrencilerin okul dersleri ile ilgili olarak EBA tarafından hazırlanmış olan testlere EBA Ders içinden Sınavlarım bölümünden ulaşabilirler. Öğretmenler EBA üzerinden öğrencilere dersleri daha iyi kavramalarına yardımcı olacak şekilde ek çalışmalar gönderebilir, bunlara da EBA Ders Çalışmalarım menüsünden ulaşılabilirler. Öğretmenler öğrencilere verdikleri ek çalışmalarını tamamlama yüzdelerini yani yapıp yapılmadığı kontrolüne ulaşabilirler.

5.1.11- İLETİŞİM TEKNOLOJİLERİ VE İŞ BİRLİĞİ

A. İLETİŞİM ARAÇLARINI TANIYALIM

“Elif evde tek başına televizyon izlerken, okula gitme saatinin yaklaştığını fark eder. Televizyonu kapatır ve okula gitmek için hazırlanır. Evden çıkmadan önce akşam geç geleceğini hatırlayarak annesine bir not yazar ve annesinin görebileceği bir yere bırakır. Evden çıkar. Yolda sınıf arkadaşı Eylül ile karşılaşır. Sohbet ederek okula doğru yürürler...”

Yukarıdaki senaryoda Elif görüntülü, yazılı ve sesli iletişim kurmuştur.

Bu iletişim türleri bir arada kullanılarak da yeni iletişim türleri ortaya çıkabilmektedir. Görüntülü-sesli iletişim gibi.

Yazılı iletişim, herhangi bir konuda duygu, düşünce, izlenim ve görüşlerin belli kurallara uygun olarak yazıyla iletilmesi amacıyla kullanılır.

Sesli iletişim, günlük hayatta daima kurduğumuz iletişimdir. İnsanlarla konuşmak, dil aracılığı ile iletişim kurmak sözlü iletişime örnek verilebilir. Sözlü iletişim; insanların duygularını, düşüncelerini ve bilgilerini sözlü yollarla başkalarına aktarması olarak ifade edilebilir.

Görüntülü iletişim, Günümüzde iletişim, teknolojinin gelişmesi ile sadece telefon hatları üzerinden yapılan sesli iletişim ile sınırlanmıyor. Görüntülü haberleşme ile **video+ses** paylaşımlı görüşmeler hatta **konferanslar** yaygın olarak kullanılıyor.

5.1.12 - GÖRSEL İŞLEME PROGRAMLARI

A. ÇİZİM Mİ YOKSA FOTOĞRAF MI?

ÇİZİM Mİ YOKSA FOTOĞRAF MI?

FOTOĞRAF NEDİR?

Dijital olan veya dijital olmayan makinelerle çektiğimiz görüntülere **fotoğraf** denir.

RESİM/ÇİZİM NEDİR?

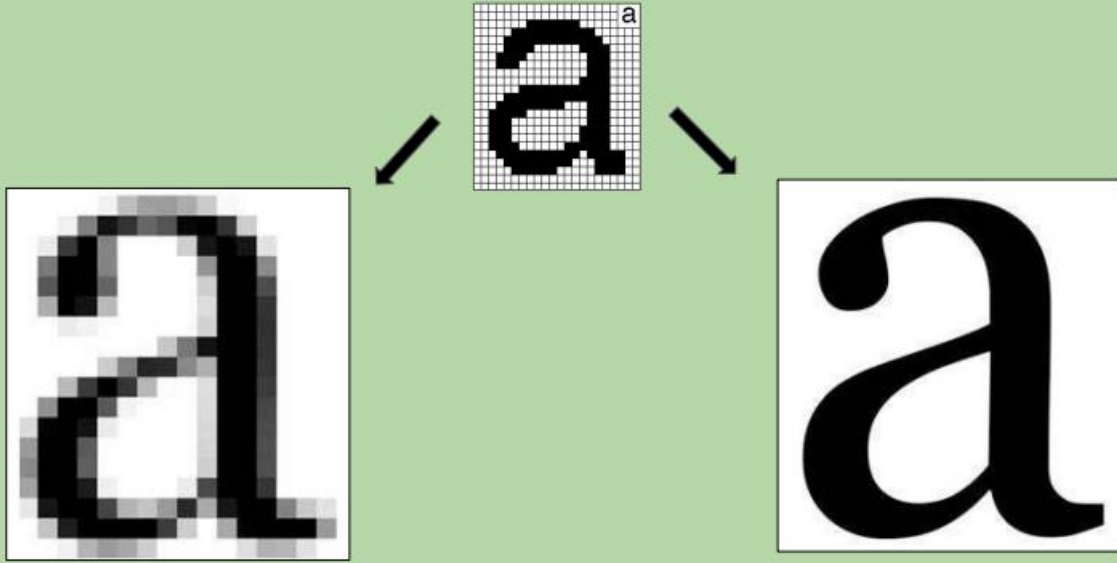
Fırça, kalem, boya veya bilgisayar ile yapılan çizimlere **resim** ya da **çizim** denir.

GÖRSEL NEDİR?

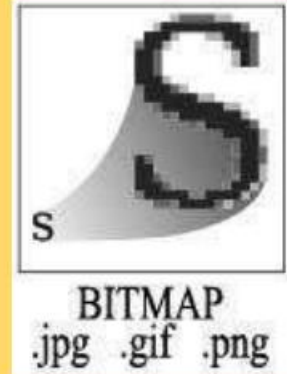
Fotoğraf, resim ve çizimlere ise genel olarak **görsel** denir.

BİTMAP VE VEKTÖR KAVRAMLARINI DUYDUNUZ MU?

BİTMAP NEDİR?

Bitmap resimler **piksel** adı verilen noktalardan oluşmaktadır. Bu nedenden dolayı bitmap resimler büyütüldüklerinde bozulma yaşanır.

VEKTÖR NEDİR?

Kare, üçgen, dikdörtgen gibi eğri ve çizgileri kullanarak ortaya çıkarılan resimlerdir.

Bu tür çizimler, resim büyütüldüğünde herhangi bir bozulmaya uğramazlar.

Dijital Resim Formatları

Günümüzde teknoloji ilerledikçe; görselin kalitesi, boyutu gibi etkenlere bağlı olarak çeşitli dijital resim formatları oluşmuştur.

